

Voorzitter! Vandaag is een historische dag voor de SP. Voor het eerst zal de SP deelnemen aan het provinciebestuur van Limburg.

De afgelopen maand hebben CDA, VVD, D66, PvdA en SP onder leiding van informateur Ger Koopmans een stevig akkoord uitgewerkt. Een akkoord waarmee we in Limburg meer willen bereiken. Een akkoord dat Limburg socialer én welvarender moet maken en waar de mensen in Limburg écht iets aan hebben.

Ik zal ingaan op de belangrijkste punten uit dit akkoord voor de SP.

De SP heeft altijd ingezet op een sociale agenda voor Limburg. Zorg en welzijn staan steeds meer onder druk en óók de provincie moet zich dit aantrekken. We zien dat dit in het akkoord een belangrijke plek heeft gekregen.

De provincie gaat gemeenten ondersteunen bij het uitvoeren van de nieuwe zorgtaken, met name waar het gaat om vernieuwende ideeën. Kennis in de zorg wordt beter georganiseerd en gedeeld. Als gemeenten problemen hebben bij het uitvoeren van de jeugdzorg zal de provincie ondersteuning bieden. Er wordt slim ingezet op de koppeling tussen zorg en sociale functies in kleine kernen. Daarbij is van groot belang, dat de provincie de sociale agenda niet gaat opleggen aan gemeenten, maar juist de samenwerking opzoekt.

Ook biedt de provincie ondersteuning aan kwetsbare groepen in Limburg. Dat is van groot belang, want iedereen in Limburg moet kunnen meedoen. Een goede zaak is uitbreiding van het jeugdsportfonds, net als de aandacht voor gehandicaptensport.

Een ander belangrijk aandachtspunt voor de SP is verduurzaming. Daar liggen enorme kansen voor Limburg, zeker als dat samen gaat met het creëren van meer banen.

Het asbestplan van de SP is door de andere partijen omarmd en is opgenomen in het akkoord. Door de koppeling tussen asbestsanering, verduurzaming, werkgelegenheid en energiebesparing verwachten wij hier veel van. Zeker omdat er nu ook een goede asbestregeling voor particulieren komt. Verder gaat de provincie nu écht werk maken van duurzame energie. Initiatieven voor zonne-energie en energie uit aardwarmte, wind en water krijgen ondersteuning. De ambitie van de provincie is duidelijk: streven naar onafhankelijkheid van fossiele brandstoffen.

Behalve een schonere en duurzamere provincie leveren al deze plannen ook meer werkgelegenheid op.

Want Limburg heeft behoefte aan meer banen! De afgelopen jaren is het nog onvoldoende gelukt om de arbeidsmarkt te versterken.

De provincie blijft inzetten op de kennisindustrie, maar ook lager- en middelbaar opgeleiden krijgen nu de aandacht die ze verdienen. Er wordt ingezet op belangrijke sectoren voor Limburg die veel banen bieden, zoals toerisme, recreatie, zorg, landbouw en logistiek. De provincie toont lef met de ambitie om de komende 10 jaar 20.000 stage-, trainee-, en leer/werkplekken te creëren. Dit is een enorme opgave, maar ook hard nodig om jongeren nieuwe kansen te bieden.

Ook de bouwsector krijgt een stevige impuls. Het is belangrijk dat daar een visie achter zit. Niet bouwen om het bouwen, maar vraaggericht en gekoppeld aan verduurzaming en asbestsanering.

De SP is altijd duidelijk geweest als het gaat om landbouwbeleid en natuurontwikkeling. Wat heeft de SP in dit akkoord kunnen bereiken?

‘Een volgend grootschalig Nieuw Gemengd Bedrijf wordt niet toegestaan, totdat het bestaande Nieuw Gemengd Bedrijf op alle aspecten objectief is geëvalueerd.’

De provincie zoekt oplossingen voor situaties waar bedrijven hinder of overlast veroorzaken, ook al voldoen zij aan de vergunningseisen. Verder zal de provincie geen beleid voeren op schaalvergroting. In plaats daarvan komen er andere stimulansen. Zoals steun voor familiebedrijven vanuit het MKB-fonds. En steun voor initiatieven die dierenwelzijn vergroten en de inpassing in het landschap verbeteren.

Ook komt er beweging in het natuurbeleid. De inzet op samenwerking tussen organisaties, agrariërs, particulieren en bedrijven is daarbij van groot belang.

Een pijler voor economische ontwikkeling is goed onderwijs.

Dit akkoord laat een aantal belangrijke verbeteringen zien. Er komen betere afspraken tussen betrokkenen over de aansluiting van het beroepsonderwijs op de arbeidsmarkt. Er wordt meer ingezet op de Duitse en Franse taal, om zo kansen op een baan binnen de Euregio te vergroten. Ook de aandacht voor ambachtelijk vakonderwijs vindt de SP erg belangrijk.

Limburg ligt op een kruispunt van verschillende verkeersstromen, mede door de grenspositie. Dat biedt kansen, maar dan moet de provincie daar wel op inzetten.

De SP ondersteunt van harte de inzet op betere OV-verbindingen naar Luik, Aken, Düsseldorf en richting Vlaanderen. Wij roepen het nieuwe college op om hier direct werk van te maken! Maatwerk voor OV in dunbevolkte gebieden is belangrijk, want juist door goed openbaar vervoer blijven dorpen en kernen vitaal. De SP zal er op letten dat de oplossingen ook echt aansluiten bij de behoefte van mensen.

De lobby bij het Rijk voor het oplossen van grote verkeersknelpunten op snelwegen is noodzakelijk. Geen nieuwe stukken asfalt, wel knelpunten aanpakken. Wij vragen de portefeuillehouder of hij ook meteen het dossier Nachtnet in zijn aktentas doet, als hij toch naar Den Haag gaat!

Op het gebied van cultuur staan er goede aandachtspunten in dit akkoord.

De SP vindt het goed dat de provincie gaat inzetten op de creatieve industrie, een belangrijke innovatieve sector met economisch interessante mogelijkheden. De maandelijkse gratis museumdag is voor ons ook belangrijk. Dat is namelijk een stap richting het toegankelijk maken van kunst en cultuur voor iedereen. Het zoeken naar alternatieve bestemmingen voor historisch en natuurlijk erfgoed ondersteunt de SP. Daarmee kan erfgoed behouden blijven en is economische ontwikkeling mogelijk. Wij vragen wel aan de portefeuillehouder om erop toe te zien dat de herbestemmingen divers en passend zijn. Dus niet bijvoorbeeld 50 wellness-centra!

Voorzitter, de werkwijze van het nieuwe college gaat veranderen. Er komt een collegiaal én activistisch bestuur. Activistisch, actief en interactief richting de samenleving en andere overheden. Dat wil niet zeggen dat wij van de gedeputeerden verwachten dat ze met spandoeken en een megafoon door Limburg trekken! Maar de SP verwacht wel actie, veel inzet en dus ook goede resultaten van het nieuwe college. Organisaties en inwoners moeten het gevoel krijgen dat naar hen geluisterd wordt. Coalitie- én oppositiepartijen moeten merken dat goede ideeën uit de Staten serieus genomen worden. En dat betekent dat er vooral veel moet worden samengewerkt.

In het akkoord valt de nieuwe koers van de lobby op. De bestuurders zullen meer dan ooit naar Den Haag en Brussel moeten gaan om de belangen van Limburg daar op tafel te leggen. Zij gaan zich inspannen om veel geld mee terug te nemen, voor onder meer het asbestplan, cultuur, infrastructuur en duurzame energie.

Voorzitter, voordat u denkt, ‘wat is er met de SP gebeurd’, kan ik u geruststellen. Wij zullen dit college net zo kritisch volgen als voorgaande colleges. En we blijven scherp als het gaat over integriteit. Wij verwachten veel inzet van alle gedeputeerden en we willen concrete resultaten zien.

Tot slot. De SP staat voor een enorme uitdaging in Limburg.

Wij staan voor ons verkiezingsprogramma.

Tegelijkertijd houden wij ons aan de afspraken in het coalitieakkoord.

Zijn alle punten uit ons programma opgenomen in het akkoord? Nee, niet alles.

Staan we bij alle punten in het akkoord te juichen? Nee, niet bij alles.

De SP vindt wel dat dit coalitieakkoord een goed startpunt is voor een socialer en duurzamer Limburg, met oog voor iedereen. Een akkoord waarin we ons herkennen en daar is onze fractie tevreden over. Wij zullen daarom, voor het eerst in Limburg, vóór het coalitieakkoord stemmen.